

پیش‌بینی ذهنیت فلسفی مدیران مدارس متوسطه شهر قم بر اساس هوش معنوی معلمان

مهدی محمد آقایی^۱، معصومه سادات حسینی توان^۲

^۱ دکترای علوم تربیتی گرایش مدیریت آموزش عالی، استادیار دانشگاه فرهنگیان (نویسنده مسئول)

^۲ کارشناس ارشد علوم تربیتی گرایش مدیریت آموزشی دانشگاه آزاد اسلامی واحد قم

چکیده

هدف پژوهش پیش‌بینی ذهنیت فلسفی مدیران بر اساس هوش معنوی معلمان مدارس متوسطه شهر قم بود. روش پژوهش توصیفی - همبستگی است. جامعه آماری کلیه مدیران و معلمان مشغول تدریس مدارس متوسطه شهر قم در سال تحصیلی ۱۴۰۲-۱۴۰۳ به تعداد ۳۰۴ نفر مدیر و ۲۹۸۵ نفر معلم بود. حجم نمونه برحسب همبستگی ۵۲ نفر مدیر و ۱۰۴ نفر معلم برآورد شد که به روش نمونه‌گیری تصادفی طبقه‌ای انتخاب شدند. ابزار گردآوری داده‌ها دو پرسشنامه ذهنیت فلسفی مدل فلیپ اسمیت، هوش معنوی (کینگ، ۲۰۰۸) به ترتیب با پایایی ۰/۷۳، ۰/۸۸ می‌باشد. برای تحلیل داده‌های استنباطی از روش‌های آماری همبستگی و رگرسیون چندگانه به شیوه همزمان استفاده شد. نتایج نشان داد که متغیرهای "تولید معنای شخصی"، "تفکر وجودی"، "آگاهی متعالی" و "بسط حالت هوشیاری" تأثیر نسبتاً مناسبی بر ذهنیت فلسفی مدیران دارند. مدل معنی‌دار است و مدل ارائه شده قادر به پیش‌بینی مؤثر ذهنیت فلسفی مدیران بر اساس هوش معنوی معلمان می‌باشد. نتیجه اینکه ذهنیت فلسفی، نظم دادن به آگاهی‌ها و توانایی‌ها و درک سیستم نظام یافته سازمانی و کل سازمان را در جهت اهداف کلی مشخص می‌کند.

واژه‌های کلیدی: مدیران، ذهنیت فلسفی، هوش معنوی، معلمان، متوسطه

۱-مقدمه

سازمان یک سیستم اجتماعی است که حیات و پایداری آن به وجود پیوندی قوی میان اجزا و عناصر تشکیل دهنده آن وابسته است. هر سازمانی برای موفقیت در محیط کسب و کار جهانی امروزی که وجه مشخصه آن افزایش رقابت جهانی، نوآوری تکنولوژیک و تغییر است، نیازمند دانش، ایده، انرژی، حمایت و تعهد کارکنان خود از عملیاتی گرفته تا مدیران در مجموعه اجرایی اش است [۱].

یکی از مسائل مهم در بهزیستی کارمندان، اندیشیدن است که برای پرورش آن ادات و وسایلی لازم است. یکی از این ادات داشتن ذهن فلسفی است که افراد را در اندیشیدن مناسب و منطقی راهنمایی می کند. ذهنیت فلسفی به معنی توانایی هوش، نحوه اندیشیدن، محصول چگونگی اندیشه و یا تصویر ذهنی عنوان شده است. به عبارتی، ذهنیت فلسفی نیرویی است که شامل تمرکز اندیشه، حساسیت در مقابل تفکرات و پیوند بین آنها، جهت دریافت حقیقت است [۲]. ذهنیت فلسفی مثل روح فلسفی دارای مشخصاتی است که در رفتار و شیوه تفکر فیلسوف، در رویارویی با دیگران، مواجه شدن با مشکلات و کلی تر، در همه شئون زندگی وی دیده می شود که منجر به جدا شدن او از دیگران می شود و سه بُعد جامعیت، تعمق و انعطاف پذیری را در بر می گیرد [۳]. اسمیت معتقد است، شخصی که ذهن فلسفی دارد، اشتیاق بیشتری به فهمیدن دارد و این اشتیاق را با احتیاط بسیار در مورد اعتقادهایشان ترکیب می کند. او ذهن متفکر داشته و عادت به ایجاد فکر درست دارد. عادت به اندیشه و قضاوت درست و ارزش گذاری و توانایی استفاده آن در زندگی را می توان ذهنیت فلسفی نامید [۴]. ذهنیت فلسفی ایجاد رفتار درست است که عبارت است از شکل دادن آیین، افکار و ارزش هایی که تفکر و داوری درست بر آن چیره باشد [۵]. یکی از کارکردهای اصلی ذهنیت فلسفی در زمینه یادگیری، نحوه مدیریت ذهنی افراد، در مدیریت دانش است. به عبارت دیگر، افرادی که دارای ذهنیت فلسفی هستند، قادر هستند که نحوه یادگیری و تولید دانش را در خود مدیریت کنند [۶].

از طرفی هوش معنوی در بالابردن حس مسئولیت پذیری، سازگاری و قانونمندی [۷]، نوع دوستی [۸] و خودپنداره مثبت [۹] مؤثر است. هوش معنوی برای برطرف شدن و رفع مشکلات مربوط به معنای زندگی و اعتبار و ارجمندی آن مورد استفاده قرار می گیرد و پرسش های را در ذهن تولید می کند، مثلاً اینکه آیا حرفه من، تکمیل شدن من را منجر می شود؟ یا آیا خوشبختی و آرامش روانی خود رامی توانم با مردم به اشتراک بگذارم؟ از منظر کینگ^۴ (۲۰۰۸)، هوش معنوی مجموعه ای از ظرفیت های روان شناختی است که به آگاهی و کاربرد انطباقی از جنبه های معنوی و امور غیرمادی وجودی شخص کمک می کند و منجر به پیامدهایی مانند تفکر وجودی عمیق، افزایش معنا، درک امور غیرمادی و دریافت حالت های معنوی می شود و تفکر وجودی انتقادی، تولید معنی شخصی، آگاهی متعالیه، نهایت آگاهی چهار بعد اساسی هوش معنوی است. هوش معنوی توانایی به کاربردن معنویت در زندگی است و انسان به هوش معنوی نیازمند است برای اینکه قدرت تشخیص در تصمیم گیری ها را کسب کند تا به رشد سلامت نفس و روان او کمک کند. هوش معنوی یکی از هوش های چندگانه است و می تواند به طور مستقل و با تلاش، جستجو و تمرین رشد و توسعه یابد [۱۰]. هوش معنوی توانایی عمل همراه باشگاهی در عین حفظ سلامت و آرامش درونی و بیرونی (بردباری)، صرف نظر از شرایط است [۱۱]. هوش معنوی را به عنوان آگاهی، ادغام و مجموعه ای از توانایی های ذهنی که در توانایی سازگاری انسان با جنبه های غیرمادی و متعالی ذهن انسان نقش دارند

\welfare

*Philosophical mind

*Philosophical Mindeness

*King

تعریف کرده‌اند. هوش معنوی نوعی از هوش است که با استفاده از آن افراد قادر می‌شوند تا فعالیت‌های خود را در مسیری عمیق و معنادار هدایت کنند [۱۲].

همه سازمان‌ها برای بقا، به اندیشه‌های نو و نظرات بدیع و تازه نیازمند است؛ لذا سازمان‌هایی موفق هستند و در دنیای پررقابت می‌توانند ادامه حیات دهند که دائماً افکار و اندیشه‌های جدید را در سازمان به کار ببرند و این امر توسط مدیران با ذهنیت فلسفی امکان‌پذیر است. ذهنیت فلسفی از مباحث ارزشمندی است که ظرفیت و قابلیت ایجاد و پرورش مهارت‌های ذهنی در مدیران و کارکنان را دارد. پرورش این مهارت‌ها موجب بهبود کیفیت فعالیت‌های اداری می‌شود.

امروزه اداره سازمان‌های بزرگ، پیچیده و پیشرفته، بسیار دشوار است و حاصل زحمات مدیرانی است که با ویژگی شخصی، جاذبه استثنایی، توان نفوذ بالا و دید وسیع‌شان، تعهد و شور و اشتیاق را در زیر دستان برای تحریک افکار و الهام بخشیدن به آنان برای اندیشیدن به مسائل سازمان، تحقق اهداف سازمانی را میسر می‌کنند.

باتوجه به هدف‌گرا بودن سازمان‌ها، جهت نیل به اهداف، باید از نیروهای انسانی به‌عنوان عنصر اصلی و سرمایه سازمان، استفاده بهینه و مطلوب برد. ممکن است نیروی انسانی سازمان با مسائل و مشکلات بسیاری روبرو باشند که نتیجه آن افزایش بی‌تفاوتی سازمانی خواهد بود. در این مطالعه به بررسی رابطه متغیرهای هوش معنوی معلمان و ذهنیت فلسفی مدیران پرداخته شده است. برخی از مطالعات به‌زعم خویش به ارتباط این عناصر پرداخته‌اند؛ اما تاکنون هیچ مطالعه مشابه در بین مدیران و معلمان مقطع متوسطه صورت نگرفته است که این مسئله نشان‌دهنده اهمیت و ضرورت انجام کار است که به‌نوعی جنبه نوآوری تحقیق را بازگو کند. باتوجه به موارد مطرح شده محققان در پی یافتن پاسخ برای این سؤال است که پیش‌بینی ذهنیت فلسفی مدیران مدارس متوسطه قم بر اساس هوش معنوی معلمان چگونه است؟

۲- تعریف متغیرها

ذهنیت فلسفی:

"اسمیت ذهنیت فلسفی را توانایی‌ها و ویژگی‌های ذهن می‌داند که به تفکر صحیح فرد کمک می‌کند و او را به قضاوت‌های صحیح عادت می‌دهد [۱۳]".

هوش معنوی:

"مجموعه‌ای از ظرفیت‌های روان‌شناختی است که به آگاهی و کاربرد انطباقی از جنبه‌های معنوی و امور غیرمادی وجودی شخص کمک می‌کند و منجر به پیامدهایی مانند تفکر وجودی عمیق، افزایش معنا، درک امور غیرمادی و دریافت حالت‌های معنوی می‌شود و تفکر وجودی انتقادی، تولید معنی شخصی، آگاهی متعالیه، نهایت آگاهی چهار بعد اساسی هوش معنوی است [۱۴]".

۳- پیشینه پژوهش

همه سازمان‌ها برای بقا، نیازمند اندیشه‌های نو و نظرات بدیع و تازه‌اند. امروزه سازمان‌هایی موفق هستند و می‌توانند در دنیای پررقابت ادامه حیات دهند که دائماً افکار و اندیشه‌های جدید را در سازمان به کار ببرند و این امر توسط مدیران با ذهنیت فلسفی امکان‌پذیر است. ذهنیت فلسفی از مباحث ارزشمندی است که ظرفیت و قابلیت ایجاد و پرورش مهارت‌های ذهنی در مدیران و کارکنان را دارد. پرورش این مهارت‌ها موجب بهبود کیفیت فعالیت‌های اداری می‌شود.

فرجی و مقدم (۱۴۰۲) در پژوهشی با هدف بررسی رابطه نظریه های ضمنی هوش با ذهنیت فلسفی و باورهای معرفت شناختی مدیران آموزشی مدارس متوسطه دخترانه شهر مریوان، یافته ها نشان داد که بین نظریه هوش افزایشی و نظریه هوش ذاتی با ذهنیت فلسفی و باورهای معرفت شناختی مدیران آموزشی مدارس متوسطه دخترانه شهر مریوان رابطه مثبت و معنی داری وجود دارد. براساس نتایج حاصل می توان بیان نمود که مسئولان آموزشی با بهره مندی از نظریه های ضمنی هوش، می توانند زمینه لازم جهت رویش ذهنیت فلسفی و بهبود باورهای معرفت شناختی مدیران را فراهم نمایند [۱۵].

فرمانی شجاعت و همکاران (۱۴۰۲) پژوهشی با هدف "تعیین رابطه ذهنیت فلسفی مدیران با سلامت عمومی و عملکرد آموزشی معلمان مدارس ابتدایی آموزش و پرورش شهر قم" انجام دادند یافته ها نشان دادند بین ذهنیت فلسفی مدیران و سلامت عمومی و عملکرد آموزشی معلمان رابطه مثبت و معنی دار وجود دارد. می توان نتیجه گرفت ذهنیت فلسفی را برای نظم دادن به آگاهی ها و توانایی ها و درک سیستم نظام یافته سازمانی و کل سازمان را در جهت اهداف کلی، به صورت درک تصویر بزرگی از سازمان برای تحقق هدف نهایی مشخص می کند [۱۶].

عسکری (۱۴۰۱) پژوهشی با هدف "بررسی رابطه بین ذهنیت فلسفی و سبک تفکر با جامعه پذیری مدیران ورزشی" انجام داد. نتایج نشان داد با افزایش ذهنیت فلسفی مسئولین ورزشی و بهبود سبک تفکر آنها، جامعه پذیری سازمانی آنها نیز ارتقاء می یابد [۱۷].

همچنین پژوهش جعفریان یسار و جعفریان یسار (۱۳۹۹) با هدف تبیین تأثیر ذهنیت فلسفی بر مدیریت دانش مدیران آموزشی و معلمان دوره ابتدایی نشان داد، ذهنیت فلسفی تبیین کننده مناسبی برای مدیریت دانش و مؤلفه های آن است. معلمان و مدیران دارای ذهنیت فلسفی، در حوزه مدیریت دانش و خصوصاً در مؤلفه خلق دانش، عملکرد معناداری را از خود نشان دادند. بر این اساس می توان نتیجه گرفت که ذهنیت فلسفی، تبیین کننده مناسب و معناداری برای خلق دانش مدیران و معلمان خواهد بود [۱۸].

در پژوهش کرتی مالیک و شوتا سینگ (۲۰۲۳) با عنوان "بررسی پیوندهای بین هوش معنوی محل کار، تعهد سازمانی و رفاه در میان متخصصان آموزش عالی" نشان دادند که معنویت محیط کار نتایج مثبتی را برای افراد، گروه ها و سازمان ها ایجاد می کند و نقشی اساسی در افزایش اثربخشی کلی ایفا می کند. این مقاله بر ضرورت مؤسسات آموزش عالی برای پرورش کارکنان آموزشی چابک و باانگیزه، با اولویت دادن به رفاه و رشد حرفه ای آنها تأکید می کند. با ادغام هوش معنوی در محیط دانشگاهی، مؤسسات می توانند فضاهای کاری سالم تری را پرورش دهند، استعدادهای برتر را جذب و حفظ کنند، و کمک قابل توجهی به توسعه همه جانبه اعضای هیئت علمی خود کنند. به طور خلاصه، این مقاله مروری با بررسی پویایی های پیچیده هوش معنوی محیط کار، تعهد سازمانی و رفاه در مؤسسات آموزش عالی، دیدگاهی کل نگر در بهینه سازی محیط کار آکادمیک ارائه می دهد [۱۹].

ماسیتو و سودارم (۲۰۱۹) در پژوهشی نشان دادند که هوش هیجانی جزئی و هوش معنوی بر عملکرد کارکنان تأثیر مثبت و معناداری و بر رضایت شغلی تأثیر مثبت و معناداری داشتند. عملکرد کارکنان بر رضایت شغلی تأثیر مثبت و معناداری دارد. عملکرد کارکنان قادر است رابطه هوش هیجانی و هوش معنوی را با رضایت شغلی واسطه کند. با توجه به اهمیت این دو متغیر در تأثیرگذاری بر سطح عملکرد و رضایت شغلی کارکنان، انتظار می رود این پژوهش شامل آموزش هایی برای شرکت ها برای بهبود هوش هیجانی و هوش معنوی باشد [۲۰].

*Kirti Malik, Shweta Singh

Masitoh, S., & Sudarma, K

از نکات قوت پژوهش‌های خارجی و داخلی مذکور، گردآوری اطلاعات به صورت موضوعی و مقیاس‌های اندازه‌گیری‌های آن‌ها موجب ایجاد بستر مناسب و مفیدی برای اجرای بهتر پژوهش آشکار می‌سازد، هر چند هیچ کدام از پیشینه‌هایی مطرح شده آشکارا با موضوع مورد بررسی این تحقیق ارتباط ندارند. اما پیشینه‌های عنوان شده، هم از نظر موضوعی و هم از نظر مضمونی زمینه‌ها و زوایای دید درستی را برای اجرای مناسب تحقیق مهیا کرده است.

عصر ما عصر شتاب، عصر دگرگونی و تغییر است. موج این تغییرات زندگی همه ما را نیز تحت تأثیر قرار می‌دهد. از این رو جامعه‌ای در جهت سازگاری با تغییرات پیش‌تاز خواهد بود که از نیروی انسانی ماهر، متخصص و مدیریتی کارآمد و معلمانی باروحيه بالا برخوردار باشد. در جهان کنونی، علم و تکنولوژی، به طور سریع پیشرفت نموده و مدیریت در این تحول نقش کلیدی برعهده دارد. هر چند کشورهای توسعه‌یافته فاصله زیادی با دیگر کشورها دارند؛ اما به منظور جبران این فاصله‌ها لازم است اصلاح و تجدیدنظر اصولی در سیستم علمی - آموزشی انجام گیرد و با بهره‌گیری از نتایج تحقیقات خط‌مشی و رویه‌های مناسب برای آماده‌سازی مدیران لایق، کارآمد، متخصص، آگاه به علم مدیریت در یک زمینه وسیع اتخاذ گردد [۲۱].

معلمان مجموعه‌ای از افراد هستند که دائماً با موضوع دانش و تولید دانش در ارتباط هستند. بدین ترتیب کسانی که در زمینه ذهنیت فلسفی صاحب‌نظر هستند عموماً معتقدند که ذهنیت فلسفی مدیران یکی از مهم‌ترین شاخص‌های سطح کفایت و اثربخشی عملکرد معلمان است و برخورداری مدیر از این توانمندی برای اداره نظام آموزشی خوب ضرورت دارد و هدف آن اصلاح و بهبود عملکرد معلمان و وضع آموزشی است؛ لذا وجود ذهنیت فلسفی و کیفیت تداوم آن در تحقق هدف‌های آموزشی نقش تعیین‌کننده‌ای دارد. پس با توجه به دیدگاه صاحب‌نظران و محققین تعلیم و تربیت، ذهنیت فلسفی به عنوان فرایندی در جهت بهبود عملکرد معلمان است که بررسی میزان آگاهی و عمل مدیران مدارس نسبت به استفاده از این مؤلفه‌ها در امر مدیریت مدارس و بهبود وضع آموزشی که کیفیت عملکرد و افزایش هوش معنوی یکی از مهم‌ترین آن‌هاست، لازم به نظر می‌رسد؛ بنابراین مطالعه رابطه ذهنیت فلسفی مدیران بر اساس هوش معنوی معلمان اهمیت و ضرورت دارد.

۴- روش پژوهش

پژوهش حاضر توصیفی از نوع همبستگی است. جامعه آماری کلیه مدیران و معلمان مشغول تدریس مدارس متوسطه شهر قم در سال تحصیلی ۱۴۰۳-۱۴۰۲ به تعداد ۳۰۴ نفر مدیر و ۲۹۸۵ نفر معلم بود. با توجه به ماهیت متغیرها که از نوع مقیاس فاصله‌ای است، لذا از همبستگی پیرسون استفاده شد. بر اساس مطالعات گذشته ضریب همبستگی متغیر ذهنیت فلسفی و هوش معنوی ۰/۳۶ اعلام شده بود و چون فرضیه پژوهش بدون جهت و دو دامنه است، در جدول آماری پیرسون در سطح خطای ۰/۰۱ حجم نمونه معرف ۵۲ نفر مدیر برآورد شد و چون حداکثر حجم نمونه جدول آماری پیرسون ۱۰۲ نفر است؛ لذا برای هر مدیر حداقل ۲ معلم یعنی حجم نمونه ۱۰۴ نفر معلم در نظر گرفته شد.

جهت نمونه‌گیری ابتدا مدیران مدارس هر ۴ ناحیه آموزش و پرورش شهر قم بر اساس محل خدمت و جنسیت به روش نمونه‌گیری تصادفی طبقه‌ای انتخاب شدند. سپس بر اساس درصد نسبی جمعیت هر طبقه، تعداد نمونه مربوط به هر طبقه تعیین شد. به این ترتیب تعداد ۵۲ مدرسه متوسطه (از ناحیه یک ۷ مدرسه دخترانه و ۷ مدرسه پسرانه، از ناحیه دو ۶ مدرسه دخترانه و ۶ مدرسه پسرانه، از ناحیه سه ۶ مدرسه دخترانه و ۶ مدرسه پسرانه، از ناحیه چهار ۷ مدرسه دخترانه و ۷ مدرسه پسرانه) بصورت تصادفی انتخاب شدند و در هر مدرسه پرسشنامه ذهنیت فلسفی مدل فلیپ به مدیر داده شد و سپس با توجه به محدودیت انتخاب معلمان، ۲ نفر از معلمان همان مدرسه به صورت تصادفی ساده انتخاب و به هر دو معلم پرسش نامه هوش معنوی کینگ (۲۰۰۸) توزیع شد و پس از تکمیل جمع‌آوری گردید.

در این تحقیق، برای تحلیل داده‌ها، هم از روش آمار توصیفی و هم از روش‌های آمار استنباطی استفاده شد. برای بررسی مشخصات پاسخ‌دهندگان از آمار توصیفی و شاخص‌های آمار توصیفی نظیر شاخص‌های مرکزی (میانگین، مد، میانه) و شاخص‌های پراکندگی (انحراف معیار، واریانس یک‌راهه) استفاده شد. برای تحلیل داده‌های استنباطی در بخش فرضیات تحقیق از روش‌های آماری همبستگی و رگرسیون چندگانه به شیوه هم‌زمان استفاده شد. از آنجایی که تعداد مدیران ۵۲ نفر و تعداد معلمان ۱۰۴ نفر بودند، برای همسان سازی تعداد دو گروه در نرم‌افزار SPSS نسخه ۲۶ از میانگین داده‌های معلمان استفاده و به مدیران بسط داده شد و همسان سازی انجام گردید.

۵- ابزار پژوهش

پرسش‌نامه ذهنیت فلسفی مدیران بر اساس مدل فیلیپ اسمیت (سیف هاشمی، ۱۳۸۲): ذهنیت فلسفی الگوی تفکری است که دارای سه مؤلفه اصلی جامعیت، تعمق و انعطاف‌پذیری است، پرسش‌نامه در کل ۴۲ گویه دارد که پاسخ‌های آن‌ها بر روی مقیاس پنج درجه‌ای به صورت هرگز، به ندرت، بعضی مواقع، تقریباً همیشه و همیشه تنظیم شده است. برای سنجش ذهنیت فلسفی از پرسشنامه‌ای که توسط ایرج سلطانی (۱۹۹۷) تدوین و اجرا و توسط محمدعلی زکی (۱۹۹۸) و مهوش مرتضایی مقدم (۲۰۰۲)، مجدداً اجرا شده است، استفاده می‌شود. ضریب آلفای کرونباخ به دست آمده برای این پرسشنامه، ۰/۷۳ بوده است. برای سنجش روایی پرسشنامه‌ی ذهنیت فلسفی، از روش اعتبار محتوایی به صورت کیفی استفاده شده که در این روش، نظر افراد متخصص در موضوع مورد مطالعه بررسی می‌شود. بنابراین، برای تعیین میزان همخوانی گویه‌ها با ویژگی‌های ذهن فلسفی بر اساس تشخیص متخصصان فلسفه و تعلیم و تربیت عمل شده است [۲۲].

پرسش‌نامه هوش معنوی کینگ SISRI^۱: پرسش‌نامه خود گزارش‌دهی هوش معنوی که توسط کینگ (۲۰۰۸) طراحی و ساخته شد و که دارای ۲۴ گویه و چهار زیر مقیاس تفکر وجودی انتقادی، تولید معنی شخصی، آگاهی متعالیه، بسط حالت هوشیاری است. نمره بالا در این پرسش‌نامه به معنای داشتن هوش معنوی بالاتر است. این پرسش‌نامه بر اساس طیف لیکرت پنج‌گزینه‌ای نمره‌دهی شده است. رقیب و همکاران (۲۰۱۰) پایایی این مقیاس را با استفاده از ضریب آلفای کرونباخ، ۰/۸۸، برآورد نمودند. متخصصان روان‌شناسی روایی صوری و محتوایی آن را تأیید نموده‌اند [۲۳].

۶- یافته‌ها

در این بخش، برای سنجش فرضیات تحقیق از آزمون‌های آماری با استفاده از نرم‌افزار SPSS و سطح معناداری ۰/۰۵ استفاده شد. جدول ۱ میانگین، انحراف معیار، آماره Z و معناداری آزمون کلموگروف-اسمیرنف را نشان می‌دهد.

جدول ۱. نتایج آزمون کلموگروف-اسمیرنف

متغیر	میانگین	انحراف معیار	آماره Z	sig	نتیجه آزمون
ذهنیت فلسفی مدیران	۳,۱۰۹	۰,۲۶۹	۰,۰۹۶	۰,۲	نرمال
هوش معنوی	۳,۶۵۳	۰,۳۸۲	۰,۱	۰,۲	نرمال

^۱The Spiritual Intelligence Self-Report Inventory

تفکر وجودی	۳,۷۰۶	۰,۳۸۶	۰,۱۱۱	۰,۱۵	نرمال
				۹	
آگاهی متعالی	۳,۷۸۵۳	۰,۴۲۹۴۹	۰,۰۹۱	۰,۲	نرمال
بسط حالت هوشیاری	۳,۷۲۱	۰,۴۷۳	۰,۱۱۶	۰,۰۷	نرمال
				۷	
تولید معنای شخصی	۴,۰۹	۰,۴۸۵	۰,۱۱۶	۰,۰۷	نرمال
				۵	

نتایج آزمون کلموگروف - اسمیرنف برای بررسی نرمال بودن توزیع داده‌های متغیرها نشان می‌دهد که تمامی متغیرها (مانند ذهنیت فلسفی مدیران، هوش معنوی، تفکر وجودی، آگاهی متعالی، بسط حالت هوشیاری، تولید معنای شخصی) دارای مقادیر sig بالاتر از ۰,۰۵ هستند، بنابراین فرض نرمال بودن توزیع داده‌ها تأیید می‌شود. همچنین، آماره Z محاسبه شده برای هر متغیر، همراه با میانگین و انحراف معیار، بیانگر توزیع نرمال داده‌هاست و بنابراین می‌توان از آزمون‌های آماری پارامتریک برای تحلیل داده‌ها استفاده کرد.

آزمون رگرسیون فرضیه‌های پژوهش

آزمون رگرسیون فرضیه اول: رابطه بین هوش معنوی معلمان و ذهنیت فلسفی مدیران

این مطالعه به بررسی رابطه بین هوش معنوی معلمان (پیش‌بین) و ذهنیت فلسفی مدیران (ملاک) می‌پردازد. نتایج آزمون ANOVA (جدول ۲) نشان می‌دهد که رابطه رگرسیونی معنادار است ($F=4.721$, $sig=0.035$) و مدل قادر به تبیین واریانس متغیر ملاک است. همچنین، ضریب تعیین ($R^2=0.086$) نشان می‌دهد که ۸,۶ درصد از تغییرات ذهنیت فلسفی مدیران توسط هوش معنوی معلمان توضیح داده می‌شود. نتایج ضرایب رگرسیون (جدول ۳) نیز نشان می‌دهند که ضریب استاندارد 0.294 (Beta) و ضریب غیراستاندارد ۰,۲۰۷ است، یعنی به ازای هر واحد افزایش در هوش معنوی معلمان، ذهنیت فلسفی مدیران ۰,۲۰۷ واحد افزایش می‌یابد ($p=0.035$). به طور کلی، این نتایج نشان می‌دهد که رابطه معناداری بین این دو متغیر وجود دارد و مدل از قدرت پیش‌بینی خوبی برخوردار است.

جدول ۲. نتایج آزمون ANOVA

مجموع مربعات رگرسیون	مجموع مربعات خطا	مجموع مربعات کل	آماره F	Sig	نتیجه
۰,۳۱۸	۳,۳۶	۳,۶۸	۴,۷۲۱	۰,۰۳	معنادار
				۵	

جدول ۳. ضرایب رگرسیون

مدل	B	Beta	t	Sig	R	R ²	دوربین - واتسون
مقدار ثابت	۲,۳۵		۶,۷۳	۰			
	۴		۹				
هوش معنوی معلمان	۰,۲۰	۰,۲۹	۲,۱۷	۰,۰۳	۰,۲۹	۰,۰۸	۱,۸۳۶
	۷	۴	۳	۵	۴	۶	

آزمون رگرسیون فرضیه دوم: رابطه بین مؤلفه‌های هوش معنوی معلمان و ذهنیت فلسفی مدیران

این مطالعه به بررسی رابطه بین مؤلفه‌های هوش معنوی معلمان (تفکر وجودی، آگاهی متعالی، بسط حالت هوشیاری، و تولید معنای شخصی) و ذهنیت فلسفی مدیران می‌پردازد. نتایج آزمون ANOVA (جدول ۴) نشان می‌دهد که مدل رگرسیون معنادار است ($F=4.122$, $sig=0.006$) و توانسته است ۲۶ درصد از تغییرات متغیر ملاک را تبیین کند. همچنین، ضرایب مسیر (جدول ۵) نشان می‌دهند که تنها مؤلفه تفکر وجودی با ضریب منفی و معنی‌دار ($B=-0.576$, $sig=0.002$) تأثیر قابل توجهی بر ذهنیت فلسفی مدیران دارد، در حالی که سایر مؤلفه‌ها تأثیر معناداری نشان نداده‌اند.

جدول ۴: نتایج آزمون ANOVA

نتیجه	Sig	آماره F	مجموع مربعات کل	مجموع مربعات خطا	مجموع مربعات رگرسیون
معنادار	۰,۰۰۶	۴,۱۲۲	۳,۶۸۲	۲,۷۲۵	۰,۹۵۶

جدول ۵: ضرایب مسیر رگرسیون

مدل	B	Beta	T	Sig	R	R ²	دوربین - واتسون
مقدار ثابت	۳,۳۹۵		۹,۹۲۵	۰			
تفکر وجودی	-	-	-	۰,۰۰۰	۰,۵	۰,۲	۲,۱۵۶
	۰,۴۰۱	۰,۵۷۶	۳,۳۱۲	۲	۱	۶	
آگاهی متعالی	۰,۱۹۲	۰,۳۵	۱,۷۷۷	۰,۰۸۲			
				۲			
بسط حالت هوشیاری	۰,۱۵۳	۰,۲۷	۱,۲۴۹	۰,۲۱			
				۸			
تولید معنای شخصی	-	-	-	۰,۸۹			
	۰,۰۱۸	۰,۰۳۲	۰,۱۳۱	۶			

نتایج نشان می‌دهد که بین تفکر وجودی معلمان و ذهنیت فلسفی مدیران رابطه منفی و معنی‌داری وجود دارد، اما سایر مؤلفه‌های هوش معنوی تأثیر معناداری ندارند.

۷- بحث و نتیجه‌گیری

هدف پژوهش حاضر پیش‌بینی ذهنیت فلسفی مدیران بر اساس هوش معنوی معلمان مدارس متوسطه قم بود. همان‌طور که در تحلیل داده‌ها آمده نتایج حاکی از این است که متغیرهای "تولید معنای شخصی"، "تفکر وجودی"، "آگاهی متعالی" و "بسط حالت هوشیاری" تأثیر نسبتاً مناسبی بر ذهنیت فلسفی مدیران دارند.

بر اساس نتایج آزمون‌های آماری، تفاوت معناداری بین هوش معنوی و مؤلفه‌های هوش معنوی معلمان با ذهنیت فلسفی مدیران مدارس متوسطه قم وجود دارد. هوش معنوی نوعی از هوش است که با استفاده از آن افراد قادر می‌شوند تا فعالیت‌های خود را در مسیری عمیق و معنادار هدایت کنند [۲۴]. هوش معنوی دارای ابعاد گوناگونی شامل توانایی تولید

معنای شخصی، تفکر انتقادی وجودی، درک و بسط حالت‌های آگاهی و فرا روندگی، درک پدیده متعالی در ورای موجودات هستی، فهم معنا و تأثیر امور دینی، حل مسائل با استفاده از منابع معنوی و سازگاری معنوی در روابط بین‌فردی است. چند رهنمود از دیدگاه دانا زهر (۲۰۰۷) برای بالابردن هوش معنوی اشاره می‌شود: برگشت‌پذیر باشید و جنبه‌های دیگری از اتفاقات را موردنظر قرار دهید؛ خردمند یا خودآگاه باشید؛ دانایی داشته باشید و از ارزش‌هایتان کمک بگیرید؛ از تجربیات منفی عبرت بگیرید و زمانی را برای اندیشه به نتایج حاصل از تجربیات خودتان مشخص کنید؛ به دنبال بقا و ارتباطات باشید؛ برای آنچه به آن اعتقاد دارید مقاومت نشان دهید؛ برسید و تلاش کنید قالب مشکل را عوض کنید؛ اجازه ندهید مقام و موقعیت، عقل شما را درگیر کند، زیرا ذهن شما همواره با این ترس مواجه هست که توسط موقعیت‌ها و حاشیه‌های ظاهراً بااهمیت به گروگان گرفته شود [۲۵]. به‌کارگیری الگوهای معنوی و دینی در زندگی روزمره بشر می‌تواند موجب افزایش سازگاری و بهزیستی شود. انسان همواره به دنبال لذت‌های پایدار بوده است. فعالیت‌هایی که افراد برای جستجو و تقویت معنویت انجام می‌دهند می‌تواند منجر به شادکامی شود. همچنین اگر آنچه ما را به یک شادی بزرگ‌تر پیوند دهد به شادکامی رسیده‌ایم [۲۶]. اولین بار، فیلیپ جی اسمیت، جهت مطالعه اثربخشی ذهنیت فلسفی بر روابط انسانی مطلوب، میزان خلاقیت مدیران و روحیه کارکنان، مدارس ویرجینیا را بررسی کردند. نمونه آماری از بین مدیران مدرسه انتخاب شدند. یافته‌های تحقیق بیانگر این بود که بین ذهنیت فلسفی مدیران با روابط انسانی مطلوب (اولسون^۸، ۱۹۸۹) و میزان خلاقیت مدیران و نیز باروحیه کارکنان ارتباط مستقیم وجود دارد. در این تحقیق شاخصه‌هایی مانند سن، سنوات خدمت و تحصیلات مدیران با ذهنیت فلسفی آنها تفاوت معناداری دیده نشد، اما در مؤلفه خلاقیت بر پایه متغیر جنس تفاوت معناداری دیده شد [۲۷] و [۲۸]. اسمیت در مطالعات نظری خود؛ جامعیت، تعمق و قابلیت انعطاف را در راستای اندیشیدن، تعریف کرده و اثربخشی آن را در به‌وجودآمدن میل و علاقه برای کار و کوشش و ایجاد جوی آشکارا از آسایش خیال، ارتباط دوستانه و محبت، نوآوری و خلاقیت [۲۹]. داشتن ذهن فلسفی این امکان را به افراد مختلف می‌دهد که به ارزیابی اصول و عقاید موجود بپردازند و خود را در برابر مشکلات مختلف در جامعه مسئول بدانند. بدین ترتیب می‌توانند مشارکت مفید و منطقی در امور مختلف داشته باشند. به عبارت دیگر ذهنیت فلسفی چارچوبی اساسی برای جامعه دموکراتیک و عقلانی است [۳۰].

ذهنیت فلسفی برای مدیران از این جهت ارزشمند است که مدیریت هر روز تغییر می‌کند و ابعاد جدیدی به خود می‌گیرد و صاحب‌نظران علم مدیریت همیشه در کوشش هستند تا اصولی را بیابند که مبانی مدیریت بر پایه این اصول برقرار باشد. برای یک مدیر، اندیشیدن درست، از واجبات مدیریت است تا بتواند کلیات و مبانی را به‌عنوان راهنما در عملکرد خود به کار گیرد. مدیر یک مؤسسه آموزشی در زمان برنامه‌ریزی در ابتدا باید همه عناصر آموزشی مانند استادان، دانشجویان، امکانات و فضای آموزشی را مشخص نموده و بشناسد و اهداف کلی را در راستای هدف‌های خاص هماهنگ و مرتبط سازد تا تحقق هدف کلی بی‌ارزش نگردد. به‌طور کلی ذهنیت فلسفی مددکار شخص در اندیشه‌هایش است [۳۱].

در دنیای امروز، سازمان‌ها برای حفظ و ارتقا عملکرد خود به مدیرانی نیاز دارند که علاوه بر مهارت‌های فنی و مدیریتی، از توانایی‌های فلسفی و اخلاقی نیز برخوردار باشند. ذهنیت فلسفی مدیران می‌تواند تأثیر زیادی بر رفتار و عملکرد کارکنان، به‌ویژه معلمان، داشته باشند. ذهنیت فلسفی مدیر هوش معنوی معلم را بالا برده و این توان را در او ایجاد می‌کند که با دیدی جامع و کل‌نگر به شناسایی پدیده‌ها و عناصر دخیل در امر تعلیم و تربیت بپردازد از سوی دیگر، هوش معنوی معلمان به‌عنوان یک عامل کلیدی در شکل‌دهی به این ذهنیت اهمیت زیادی دارد و زمینه‌ساز بهبود مدیریت آموزشی و ارتقا کیفیت آموزش در سازمان‌های آموزشی می‌شود؛ لذا باتوجه به مطالب عنوان شده و نتایج به‌دست‌آمده از پژوهش حاضر، فرضیه‌های مقاله مورد تأیید قرار گرفته است و مدل رگرسیون قدرت پیش‌بینی متوسطی برای ذهنیت فلسفی مدیران بر اساس هوش معنوی و مؤلفه‌های هوش معنوی معلمان دارد.

^۸Olson

۸- محدودیت‌های پژوهش:

۱. از محدودیت‌های پژوهش می‌توان به محدودشدن جامعه آماری تنها بر روی کلیه مدیران و معلمان مشغول تدریس مدارس متوسطه است؛ لذا برای تعمیم نتایج به سایر نمونه‌ها و جوامع دیگر بایستی جانب احتیاط را رعایت کرد.
۲. جمع‌آوری اطلاعات تنها از طریق پرسش‌نامه و عدم استفاده از سایر روش‌ها مانند مشاهده، مصاحبه؛ انجام پژوهش در شهر قم و عدم امکان تعمیم نتایج به سایر نقاط (به دلیل عدم تطابق از جهت امکانات و وسایل آموزشی و رفاهی و...)
۳. همکاری و همراهی نکردن برخی مسئولین و مدیران: یکی از مشکلات اجرای پژوهش همکاری و همراهی نکردن برخی مسئولین ادارات نواحی آموزش و پرورش قم در صدور معرفی‌نامه به مدارس پسرانه (ناحیه ۳ و ناحیه ۴) و همچنین مدیران نمونه آماری جهت تکمیل پرسشنامه به دلایلی از قبیل امنیت شغلی، کمبود وقت و... بود. پرسشنامه‌های مدارس پسرانه که نواحی آموزش و پرورش مجوز ورود به مدارس پسرانه نداده بودند، با واسطه تکمیل شدند.
۴. نامأنوس بودن معلمان نسبت به مفاهیم پرسش‌نامه هوش معنوی: معلمان در مواجهه با سؤالات پرسش‌نامه مقداری دچار مکث و تردید می‌شدند که پژوهشگر مجبور به توضیح بعضی موارد بود. این موضوع موجب اتلاف وقت و تأخیر در تکمیل پرسش‌نامه گردید.
۵. خود گزارش‌دهی افراد گروه نمونه با استفاده از پرسش‌نامه بود که ممکن است سوگیری در پاسخ‌دادن به سؤالات را به همراه داشته باشد.
۶. از آنجاکه برای اندازه‌گیری ذهنیت فلسفی، هوش معنوی، سکوت سازمانی از پرسش‌نامه استفاده شد، ممکن است آزمودنی‌ها ملاحظات اداری و شخصی را در پاسخگویی لحاظ کرده باشند.

۹- پیشنهادها

باتوجه به هدف پژوهش، پیشنهادهای زیر ارائه می‌گردد:

پیشنهادهای پژوهشی

۱. پژوهش‌های دیگر با موضوع پژوهش حاضر در سایر شهرها نیز صورت پذیرد.
۲. پیشنهاد می‌شود که در تحقیقات آتی از مصاحبه برای رسیدن به نتایج دقیق‌تر استفاده شود.
۳. به دانشجویان و محققین توصیه می‌گردد که این تحقیق را در سطح سایر سازمان‌ها و ارگان‌های دولتی که با ارباب رجوع زیادی سروکار دارند نیز انجام بدهند.

پیشنهادهای کاربردی

۱. فرضیه اول پژوهش این بود بین هوش معنوی معلمان و ذهنیت فلسفی مدیران مدارس متوسطه قم رابطه معنی‌داری وجود دارد که تأیید شد. براین اساس پیشنهادهایی داده می‌شود از جمله:
 - برگزاری کارگاه‌ها و برنامه‌های آموزشی برای تقویت هوش معنوی معلمان.
 - آموزش تکنیک‌های مدیریت به مدیران مدارس
 - ایجاد فرصت‌های بیشتر برای تعامل مثبت بین معلمان و مدیران

۲. فرضیه دوم پژوهش این بود بین مؤلفه‌های هوش معنوی معلمان و ذهنیت فلسفی مدیران مدارس متوسطه قم رابطه معنی‌داری وجود دارد که تأیید شد. براین اساس پیشنهادهایی داده می‌شود از جمله:
- اجرای برنامه‌های گروه‌درمانی برای افزایش تفکر وجودی، آگاهی و هوشیاری معلمان
- ترویج فرهنگ احترام و مهربانی در محیط‌های آموزشی و اجتماعی.

۱۰- تشکر و قدردانی

از تمامی مدیران و معلمان مدارس متوسطه شهر قم که در انجام مطالعه مشارکت کرده‌اند قدردانی می‌شود.

منابع

- ۱- فتاحی، مجید، صادقی، قاسم (۱۳۹۴). تأثیر نوآوری و خلاقیت بر بازاریابی رابطه مند و عملکرد سازمان ها. کنفرانس بین المللی پژوهش در علوم و تکنولوژی.
- ۲- قصابان، مریم، (۱۳۹۹). رابطه ذهنیت فلسفی مدیران و تعهد سازمانی کارکنان. ششمین کنفرانس ملی علوم انسانی و مطالعات مدیریت.
- ۳- بهرنگی، محمدرضا؛ یوسفی، علی (۱۳۹۹). تحلیل همبستگی کانونی رابطه بین ابعاد ذهنیت فلسفی و سبک رهبری/اقتضایی مدیران. مجله علمی رهبری آموزشی کاربردی. ۱۱(۱). ۱-۱۴.
- ۴- معصومی فرد، مرجان؛ علیپور شهدادی، پریسا. (۱۳۹۹). بررسی رابطه بین ابعاد ذهنیت فلسفی با سبک عملکرد کاری مدیران و معاونین مدارس. دومین کنفرانس ملی یافته‌های نوین یاددهی-یادگیری در دوه ابتدایی.
- ۵- بیک زاد، جعفر، دادخواه، سمیه (۱۳۹۱). ذهنیت فلسفی مدیران و سبک رهبری. راهبرد توسعه، ۳۲، ۸۸-۱۰۰.
- ۶- جعفریان یسار، حمید، جعفریان یسار، فرزانه (۱۳۹۹). بررسی رابطه ذهنیت فلسفی و مدیریت دانش در مدیران و معلمان دوره ابتدایی. پژوهش در آموزش علوم ابتدایی. ۲(۳)، ۲۵-۳۵.
- ۷- تیزرو طولی، فیروز، موسی‌زاده، توکل و کاظمی، رضا (۱۳۹۸). تأثیر آموزش هوش معنوی بر سازگاری و مسئولیت پذیری و قانون مندی دانش آموزان پسر ۱۴-۱۶ ساله. دوماهنامه علمی پژوهشی سلامت اجتماعی، ۷(۲)، ۱۴۶-۱۵۵.
- ۸- پیام، مهدی، نگین تاجی، صدیقه، بشلیده، کیومرث، نگین تاجی، مجید، هاشمی، سید اسماعیل (۱۳۹۶). رابطه هوش معنوی، قدردانی، تعهد سازمانی و اشتیاق شغلی با رفتار شهروندی سازمانی. پژوهش‌های روان‌شناسی بالینی و مشاوره. ۸(۱)، ۲۱-۳۶.
- ۹- رجبی اسلامی آزاده، سلیمی مهتاب، شاه مرادی مرتضی. تأثیر آموزش هوش معنوی بر خودپنداره دانش‌آموزان دختر دوره متوسطه. رویش روان‌شناسی. ۱۳۹۸؛ ۸(۱۱): ۴۶-۳۵.
- ۱۰- سلاجقه، سنجر، و رستخیز، مهسا. (۱۴۰۰). بررسی رابطه بین مهارت‌های سیاسی مدیران بر رفتار سیاسی آنها با توجه به نقش میانجی ادراک از فضای سیاسی در دستگاه‌های اجرایی شهر کرمان. پژوهشنامه اورمزد، ۵۴(۲) (ضمیمه شماره ۲)، ۲۰۳-۲۳۶.
- ۱۲- هدایت، فائزه؛ صداق‌زاده، صغری (۱۳۹۹). فراتحلیل رابطه هوش معنوی با شادکامی. فصلنامه رویکردی نو در علوم تربیتی ۲(۱)، ۶۰-۶۸.
- ۱۳- میرزاحمدی، محمدحسن؛ نوروزی، محمد؛ یوزباشی، علیرضا (۱۳۹۲). بررسی رابطه بین ذهنیت فلسفی با خلاقیت سازمانی کارکنان مرکز آموزش مدیریت دولتی. ابتکار خلاقیت علوم انسانی. ۳(۲)، ۱۵۰-۱۲۹.

- ۱۵- فرجی، نرمین و مقدم، زینب (۱۴۰۲). رابطه نظریه‌های ضمنی هوش با ذهنیت فلسفی و باورهای معرفت‌شناختی مدیران آموزشی مدارس متوسطه دخترانه شهر مریوان. فصلنامه رویکرد فلسفه در مدارس و سازمان‌ها، ۲(۴).
- ۱۶- فرمانی شجاعت، ابراهیم؛ ابراهیمی منش، محمدرضا؛ امیدی، محمود (۱۴۰۲). رابطه ذهنیت فلسفی مدیران با سلامت عمومی، عملکرد آموزشی معلمان مدارس ابتدایی آموزش و پرورش شهر قم، نشریه دستاوردهای نوین در مطالعات علوم انسانی، ۶(۶۷).
- ۱۷- عسکری، احمدرضا (۱۴۰۱). مدل ساختاری روابط بین ذهنیت فلسفی و سبک تفکر با جامعه پذیری مدیران ورزشی.
- ۱۸- جعفریان یسار، حمید، جعفریان یسار، فرزانه (۱۳۹۹). بررسی رابطه ذهنیت فلسفی و مدیریت دانش در مدیران و معلمان دوره ابتدایی. پژوهش در آموزش علوم/ابتدایی. ۲(۳)، ۲۵-۳۵.
- ۲۱- رشیدی، فاطمه (۱۳۹۶). نقش شبکه های اجتماعی در عملکرد آموزشی و تربیتی دانش آموزان دوره دوم ابتدایی شهرستان بهارستان. پایان نامه کارشناسی ارشد. دانشگاه پردیس شهید باهنر شیراز.
- ۲۲- جاویدی کلاته جعفرآبادی، طاهره؛ ابوترابی، رزیتا (۱۳۸۹). ذهنیت فلسفی و سبک رهبری مدیران در سیستم آموزش عالی مورد مطالعه: دانشگاه فردوسی مشهد. مطالعات تربیتی و روان‌شناسی، ۲۱۱-۲۳۴.
- ۲۳- رقیب، مائده سادات؛ سیادت، علی؛ حکیمی نیا، بهزاد و احمدی، جعفر (۱۳۸۹). اعتباریابی مقیاس هوش معنوی کینگ در دانشجویان دانشگاه اصفهان. دستاوردهای روان‌شناختی، ۴(۱)، ۱۴۱-۱۶۴.
- ۲۴- هدایت، فائزه؛ صداق زاده، صغری (۱۳۹۹). فراتحلیل رابطه هوش معنوی با شادکامی. فصلنامه رویکردی نو در علوم تربیتی ۲(۱)، ۶۰-۶۸.
- ۲۵- دانا، زهر و مارشال، یان (۱۳۹۶) هوش معنوی، ترجمه فاطمه فرساد. انتشارات بعثت.
- ۲۹- جعفریان یسار، حمید، جعفریان یسار، فرزانه (۱۳۹۹). بررسی رابطه ذهنیت فلسفی و مدیریت دانش در مدیران و معلمان دوره ابتدایی. پژوهش در آموزش علوم/ابتدایی. ۲(۳)، ۲۵-۳۵.
- ۳۰- معظمی، مجتبی؛ والا، رضا (۱۳۹۱). بررسی رابطه ذهنیت فلسفی با میزان بالارفتن خلاقیت کارکنان دانشگاه آزاد اسلامی واحد تهران شمال. فصلنامه علمی - پژوهشی تحقیقات مدیریت آموزشی. ۴(۴).
- 10-King, D. B., & DeCicco, T. L. (2009). Self-report measurement and implementation model of spiritual intelligence. *International Journal of Transpersonal Studies*, 28, 68-85.
- 13-King, D. B., (2007) Rethinking claims of spiritual intelligence: A definition, model, & measure. Unpublished Master's Thesis, Trent University, Peterborough, Ontario, Canada.
- zational Commitment, and Well-Being among Higher Education Professionals. Tuijin Jishu/Journal of Propulsion. Technology. <https://doi.org/10.52783/tjjpt.v44.i4.1341>
- ۲۰-Masitoh, S., & Sudarma, K. (2019). The Influence of Emotional Intelligence and Spiritual Intelligence on Job Satisfaction with Employee Performance as an Intervening
- 26-Zamiri Nejad, S., Pilton, M., Tabari, Y. (2013). Predicting students' happiness based on spiritual intelligence. *Journal of Sabzevar University of Medical Sciences*, 2(5), 73-81.
- ۲۷-Olson, J. R. (1989). A Retrospective Study of the connection between Organizational Climate and Leadership in a New Community College. Texas at Austin: The University of Texas at Austin, 9, 91- 112
- 28-Smith, Philip, G. (2005). Philosophical Mindedness in Educational Management. trans, Behrangi. 8th Ed, Tehran: Publication of Kamal Tarbiat.

Predicting the philosophical mindset of secondary school principals in Qom province based on teachers' spiritual intelligence

Abstract

The aim of the research was to predict the philosophical mindset of managers based on the spiritual intelligence of secondary school teachers in Qom city. The research method is descriptive-correlation. The statistical population of all principals and teachers were teaching secondary schools in Qom in the academic year of 1402-403, with the number of 304 principals and 2985 teachers. The sample size was estimated based on the correlation of 52 principals and 104 teachers who were selected by stratified random sampling. The data collection tools are two questionnaires of philosophical mindset of Flip Smith model, spiritual intelligence (King, 2008) with reliability of 0.73 and 0.88, respectively. Correlation and multiple regression statistical methods were used to analyze the inferential data simultaneously. . The results showed that the variables "generation of personal meaning", "existential thinking", "transcendent awareness" and "expansion of the state of alertness" have a relatively good effect on the philosophical mindset of managers. The model is meaningful and the presented model is able to effectively predict the philosophical mindset of managers based on the spiritual intelligence of teachers. The result is that the philosophical mentality determines the ordering of awareness and abilities and the understanding of the systematized organizational system and the whole organization in the direction of general goals.

Key words: managers, philosophical mentality, spiritual intelligence, teachers, high school